

**UCHWAŁA NR 474/XXIX/20
RADY MIEJSKIEJ WĘGLIŃCA**

z dnia 30 grudnia 2020 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla
Gminy i Miasta Węglińca na rok 2021**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r., poz.713 ze zm.) oraz art.4¹ ust.2 i ust.5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277) Rada Miejska Węglińca uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy i Miasta Węglińca na rok 2021, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy i Miasta Węglińca.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Marek Wawrzynek

Uzasadnienie

Podstawą do podjęcia działań związanych z opracowaniem niniejszego Programu było zakończenie okresu obowiązywania Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy i Miasta Węglińca na rok 2020. W związku z powyższym podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy i Miasta Węglińca na rok 2021 jest uzasadnione.

**Gminny Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
dla Gminy i Miasta Węglińiec
na rok 2021**

Węglińiec 2020 r.

Wstęp

Rok 2020 został zdominowany przez stan epidemii COVID-19 .

Prawdopodobnie w związku ze stanem epidemii w roku 2021, część aktywności w rozwiązywaniu problemów alkoholowych będzie zdominowana przez ten stan i dostosowanych do tego forma realizacji zadań. W związku ze stanem epidemii nie został zawieszony obowiązek realizacji zadań wynikających z Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz.U. z 2019 r. poz. 2277), który nakłada na gminę obowiązek realizacji zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy i Miasta Węgliniec na rok 2021, zwany dalej „Programem”, uwzględnia zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie, zgodnie z zapisami art.4¹ ust.1 i 2 cytowanej powyżej ustawy poprzez zaplanowanie i realizację przedsięwzięć obejmujących następujący zakres działań:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, a także ochronie przed przemocą w rodzinie.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
6. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Przy opracowaniu niniejszego Programu uwzględnione zostały wskazówki wynikające z Rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ponadto, Program wpisuje się w Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Węgliniec na lata 2021-2030, jak również zgodny jest z założeniami Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020.

I. Diagnoza lokalna

Gmina Węgliniec zajmuje 338,44 km² i jest największą terytorialnie gminą w powiecie zgorzeleckim. Według ewidencji ludności liczba mieszkańców gminy Węgliniec liczy 8114 osób, w tym 66255 osób w wieku powyżej 18 roku życia. Statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Zgorzelcu wskazują, iż w miesiącu wrześniu 2020 r. liczba osób bezrobotnych z gminy Węgliniec wynosiła 183 osoby, w tym 22 osoby z prawem do zasiłku. Faktyczną liczbę osób bezrobotnych w gminie Węgliniec podwyższa tzw. „ukryte bezrobocie” – są to osoby nie podejmujące zatrudnienia i nie zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy, które mogą zawyżyć oficjalne statystyki o co najmniej 20%.

Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Węgliniec według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosiła 40. Z powyższych danych wynika, iż na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Węgliniec przypada 206 mieszkańców.

Uchwałą Nr 1000/XLIII/18 Rady Miejskiej Węglińca z dnia 28 sierpnia 2018 r. ustalono maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w wysokości 120 zezwoleń, w tym na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – 90 zezwoleń i w miejscu sprzedaży – 30 zezwoleń.

Zapisy Uchwały określiły również zasady usytuowania punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy Węgliniec w odległości nie mniejszej niż 40 metrów od szkół i placówek oświatowych, obiektów sakralnych należących do kościołów oraz zakładów opieki zdrowotnej.

Analiza wartości sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Węgliniec w latach 2017-2019 prezentuje się następująco:

Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
4 721 305,00	4 677 026,00	5 987 698,00

W sferze przeciwdziałania alkoholizmowi w gminie Węgliniec swoje działania prowadzi między innymi Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. udzielił pomocy materialnej 161 rodzinom, z tego 33 z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny.

Działający przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Węglińcu Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, zwany dalej Zespołem w 2019r. prowadził 12 postępowań z zakresu procedury Niebieskiej Karty, tj. w przypadku podejrzenia występowania przemocy w rodzinie. Wśród 12 rodzin z którymi pracował Zespół, 4 przypadki powiązane były z używaniem bądź nadużywaniem alkoholu przez osobę podejrzaną o stosowanie przemocy. W roku 2020 (stan na dzień 31.10.2020 r.) Zespół pracował z 8 rodzinami, wśród których w 4 stwierdzono nadużywanie alkoholu.

W gminie Węgliniec działa powołana Zarządzeniem nr 68/06 Burmistrza Gminy i Miasta Węgliniec z dnia 29 grudnia 2006 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwana dalej Komisją, której głównym zadaniem jest prowadzenie działalności profilaktycznej, rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu i osób współuzależnionych oraz działania związane z przeciwdziałaniem przemocy.

W roku 2020 (stan na dzień 31.10.2020 r.) Komisja pracowała z 30 rodzinami, wzrost o 9 rodzin w porównaniu z rokiem 2019/ wśród których zachodziło podejrzenie nadużywania alkoholu. Spośród 25 osób wobec których Komisja stwierdziła nadużywanie alkoholu 22 osób zostało skierowanych na terapię w Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Zgorzelcu, natomiast 2 sprawy zostały skierowanych do Sądu Rejonowego w Zgorzelcu w celu zastosowania leczenia odwykowego wobec osoby nadużywającej alkoholu.

II. Cel główny Programu

Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz zmniejszenie aktualnie występujących.

III. Cele szczegółowe Programu

1. Zmniejszenie szkód spowodowanych nadużywaniem napojów alkoholowych, w tym przeciwdziałanie przemocy domowej.
2. Zwiększenie świadomości mieszkańców gminy Węgliniec co do skutków nadużywania alkoholu poprzez wspieranie, inicjowanie i finansowanie działań informacyjnych i edukacyjnych.
3. Podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników instytucji wchodzących w skład Zespołu i Komisji w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi oraz zapobieganiu przemocy.
4. Ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych.

IV. Adresaci Programu

Mieszkańcy Gminy i Miasta Węgliniec, a w szczególności dzieci i młodzież oraz osoby pijące ryzykownie i szkodliwie, uzależnione oraz współuzależnione.

V. Realizatorzy Programu

Realizacja założeń Programu koordynowana będzie przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Węglińcu przy udziale:

- Urzędu Gminy i Miasta Węglińiec,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- placówek oświatowych,
- placówek opieki zdrowotnej,
- Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury,
- Komisariatu Policji w Pieńsku,
- grupy wsparcia „Iskierka,
- innych podmiotów działających w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i zapobiegania przemocy.

VI. Realizacja Programu

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu:

- a) przekazywanie osobom potrzebującym informacji na temat istniejących placówek, grup terapeutycznych i innych ośrodków leczniczych,
- b) udzielanie wsparcia i pomocy socjalnej osobom po zakończeniu leczenia odwykowego oraz ich rodzinom,
- c) ścisła współpraca z poradniami i ośrodkami leczenia odwykowego, Sądem Rodzinnym oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi i zapobiegania przemocy,
- d) podejmowanie działań zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu, zarówno w formie stacjonarnej jak i ambulatoryjnej,
- e) finansowanie opłat sądowych w postępowaniach wszczętych na wniosek Komisji w sprawie zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego,

2. Udzielanie rodzinom w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej oraz ochrony przed przemocą w rodzinie:

- a) kontynuowanie współpracy z instytucjami pomocowymi w tworzeniu zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

- b) publikowanie informacji na temat zjawiska przemocy oraz danych adresowych instytucji udzielających pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy,
- c) udział w lokalnych oraz ogólnopolskich kampaniach społecznych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- d) organizacja oraz finansowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe przedstawicieli instytucji pomocowych współpracujących w zakresie szeroko pojętej profilaktyki,
- e) czynny udział członków Komisji w pracy Zespołu w ramach realizacji procedury Niebieskiej Karty, na rzecz rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie,
- f) finansowanie różnych form wypoczynku letniego i zimowego z programem profilaktycznym lub socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- a) wspieranie alternatywnych form spędzania czasu wolnego czasu przez dzieci i młodzież, w tym: dofinansowanie imprez, dni okolicznościowych, zajęć pozalekcyjnych i innych działań zmierzających do promowania prozdrowotnych postaw młodych ludzi,
- b) organizowanie oraz dofinansowanie na terenie szkół i innych placówek funkcjonujących na terenie gminy Węgliniec programów, warsztatów, spektakli i innych przedsięwzięć z elementami profilaktyki dla dzieci i młodzieży,
- c) wspieranie placówek oświatowych w działaniach wpisanych w szkolny program profilaktyczny,
- d) organizowanie i wspieranie lokalnych imprez profilaktycznych, spektakli teatralnych, widowisk i przeglądów artystycznych oraz innych wydarzeń o charakterze prozdrowotnym,
- e) zakup i rozprowadzanie materiałów informacyjno – edukacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałaniu przemocy (wszelkiego rodzaju publikacje, książki, płyty DVD, broszury, ulotki, czasopisma, itp.),
- f) podejmowanie działań profilaktycznych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych,
- g) podejmowanie działań na rzecz nietrzeźwych kierowców i bezpieczeństwa w miejscach publicznych,
- h) upowszechnianie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu w ciąży, z uwzględnieniem wpływu alkoholu na rozwijający się płód (Alkoholowy Zespół Płodowy FAS).

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych a także ochronie przed przemocą w rodzinie:

- a) dofinansowanie badań, sondaży, diagnoz i ekspertyz z zakresu spraw społecznych uwzględniających zachowania ryzykowne, związane z zażywaniem substancji psychoaktywnych jak również uzależnieniem behawioralnym oraz zachowaniami przemocowymi,
- b) doposażenie instytucji realizujących założenia niniejszego Programu w materiały niezbędne do realizacji zadań, w tym dofinansowanie udziału w szkoleniach, konferencjach, spotkaniach których tematem jest problematyka uzależnień oraz ochrona przed przemocą,
- c) ścisła współpraca z wszelkimi instytucjami, stowarzyszeniami oraz osobami fizycznymi działających w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, w tym z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, samorządem Województwa Dolnośląskiego, Kościołem Katolickim i innymi kościołami.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

- a) podejmowanie działań kontrolnych przez upoważnionych członków Komisji, w stosunku do podmiotów sprzedających i podających napoje alkoholowe w kontekście przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi,
- b) podejmowanie interwencji oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych,
- c) opiniowanie przez Komisję wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

6. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego:

- a) udzielanie pomocy zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej.

7. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej:

Na terenie gminy Węgliniec nie funkcjonują centra integracji społecznej.

VII. Zasady finansowania Programu oraz wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Źródłem finansowania Programu są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Członkom Komisji za udział w jej pracach przysługuje wynagrodzenie w kwocie 12% minimalnego wynagrodzenia za każdy udział w posiedzeniu Komisji.
3. Przewodniczący Komisji z tytułu udziału w pracach Komisji otrzymuje wynagrodzenie w kwocie 16% minimalnego wynagrodzenia za każdy udział w posiedzeniu Komisji.